

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. P.16.0381.N

1. **Y D**,

burgerlijke partij,

2. **AG INSURANCE nv**, met zetel te 1000 Brussel, E. Jacquainlaan 53,

burgerlijke partij,

eisers,

vertegenwoordigd door mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie,

tegen

1. **G J F W**,

beklaagde,

2. **SUNNY ENERGY bvba**, met zetel te 3570 Alken, Felsterstraat 17,

beklaagde en burgerrechtelijk aansprakelijke partij,

verweerders,

vertegenwoordigd door mr. Bruno Maes, advocaat bij het Hof van Cassatie.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen, correctionele kamer, van 25 februari 2016.

De eisers voeren in een memorie die aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

Raadsheer Antoine Lievens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Ria Mortier heeft geconcludeerd.

II. BESLISSING VAN HET HOF***Beoordeling******Middel******Ontvankelijkheid van het middel***

1. De verweerders werpen een grond van niet-ontvankelijkheid van het middel op: in zoverre het middel wordt aangevoerd tegen de verweerder 1 komt het middel op tegen overtollige redenen; artikel 46, § 1, 7°, Arbeidsongevallenwet is enkel toepasselijk voor de werkgever en niet voor de zaakvoerder van de rechtspersoon-werkgever en het middel komt niet op tegen de vaststelling van het arrest dat de verweester 2 de werkgeefster was en niet de verweerder 1.
2. Artikel 46, § 1, eerste lid, Arbeidsongevallenwet somt een aantal situaties op waarin de rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid mogelijk blijft voor de getroffene of zijn rechthebbenden tegen, naargelang het geval, hetzij de werkgever, hetzij de lasthebber of aangestelde van de werkgever, hetzij de personen andere dan de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, die voor het ongeval aansprakelijk zijn, hetzij de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden.
3. Hieruit volgt dat de immuniteit voor de burgerlijke rechtsvordering enkel wordt doorbroken voor de personen die uitdrukkelijk in die wetsbepaling zijn vermeld naargelang de onderscheiden uitzonderingsgevallen.

4. Krachtens artikel 46, § 1, 7°, eerste lid, Arbeidsongevallenwet, blijft, onder de erin bepaalde voorwaarden, de rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid mogelijk voor de getroffene of zijn rechthebbenden tegen de werkgever die de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk zwaarwichtig heeft overtreden en die daardoor de werknemers aan het risico van arbeidsongevallen heeft blootgesteld.

5. Het arrest stelt vast dat:

- de eiser 1, werknemer van de verweester 2, slachtoffer werd van een arbeidsongeval;
- de verweerder 1 als zaakvoerder van de verweester 2 verantwoordelijk was voor de arbeidsveiligheid;
- de verweester 2 in het verleden reeds twee schriftelijke waarschuwingen ontving;
- artikel 46 Arbeidsongevallenwet strikt dient te worden geïnterpreteerd nu het een uitzonderingsbepaling betreft die de specifieke gevallen omschrijft waarin tegen de werkgever, die principieel geniet van immuniteit, toch een aansprakelijkheidsvordering kan worden ingesteld.

Aldus stelt het arrest ook vast dat enkel de verweester 2 de arbeidsrechtelijke werkgever was van de eiser 1 en dus niet de verweerder 1.

Deze vaststelling verantwoordt de afwijzing van de burgerlijke rechtsvordering tegen de verweerder 1.

De grond van niet-ontvankelijkheid van het middel in zoverre gericht tegen de verweerder 1, dient te worden aangenomen.

Over de grond

6. Het middel voert schending aan van de artikelen 46, § 1, eerste lid, 7°, zoals toepasselijk vóór en na wijziging bij wet van 6 oktober 2010, 46, § 2 en 47 Arbeidsongevallenwet: hoewel het arrest vaststelt dat de verweester 2 in het verleden reeds twee schriftelijke waarschuwingen ontving, beslist het dat de eisers zich niet kunnen beroepen op artikel 46, § 1, 7°, Arbeidsongevallenwet omdat niet

blijkt dat de werkgever, niettegenstaande de verwittigingen volhard heeft in de vastgestelde inbreuk met verdere blootstelling aan het risico voor arbeidsongevallen tot gevolg; op grond van de vaststellingen die het bevat, kon het arrest niet wettig beslissen dat er geen sprake is van een volharding door de werkgever in de voordien vastgestelde inbreuk en dat om die reden geen toepassing kan worden gemaakt van artikel 46, § 1, 7°, Arbeidsongevallenwet.

7. Krachtens artikel 46, § 1, eerste lid, 7°, Arbeidsongevallenwet, zoals hier toepasselijk, blijft, ongeacht de uit deze wet voortvloeiende rechten de rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid mogelijk voor de getroffene of zijn rechthebbenden tegen de werkgever die de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk zwaarwichtig heeft overtreden en die daardoor de werknemers aan het risico van arbeidsongevallen heeft blootgesteld, terwijl de ambtenaren die zijn aangewezen om toezicht te houden op de naleving van die bepalingen, bij toepassing van de artikelen 43 tot 49 Sociaal Strafwetboek hem schriftelijk :

- a) hebben gewezen op het gevaar waaraan hij deze werknemers blootstelt;
- b) hebben medegedeeld welke overtredingen werden vastgesteld;
- c) passende maatregelen hebben voorgeschreven;
- d) hebben meegedeeld, dat indien hij nalaat de onder c) bedoelde maatregelen te treffen, de getroffene of diens rechthebbende, bij gebeurlijk ongeval, over de mogelijkheid beschikt een burgerlijke aansprakelijkheidsvordering in te stellen.

7. Uit deze wetsbepaling volgt dat indien de toezichthoudende administratie naar aanleiding van een inbreuk op de veiligheids- en hygiënevoorschriften maatregelen heeft opgelegd, de werkgever die een nieuwe inbreuk pleegt op hetzelfde voorschrift en de opgelegde maatregelen niet heeft genomen, terwijl die nalatigheid in oorzakelijk verband staat met een arbeidsongeval, zijn immuniteit voor de vergoeding van dat ongeval onder de voorwaarden bepaald in voormelde wetsbepaling verliest. De omstandigheid dat de werkzaamheden tijdens dewelke het arbeidsongeval zich heeft voorgedaan, worden uitgevoerd in andere omstandigheden dan deze in het kader waarvan de maatregelen zijn opgelegd en dat die werkzaamheden daarom ook andere specifieke beschermingsmaatregelen vereisen dan deze die zijn opgelegd, belet niet de toepassing van de voormelde wetsbepaling.

8. Het arrest stelt vast dat de verweerders een inbreuk hebben gepleegd op artikel 50, tweede lid, van het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen door overeenkomstig het voorschrift van de bijlage III, deel B, afdeling II, 5.b) van dat koninklijk besluit, geen vangnet te voorzien onder het dak van het poortgebouw en dat die nalatigheid in causaal verband staat met de val van de eiser 1 en zijn gevolgen. Het oordeelt dat de voorgaande ingebrekestellingen door de sociaal inspecteurs betrekking hadden op situaties waarbij dakwerken werden uitgevoerd zonder beveiliging tegen het vallen en zonder dat er collectieve beveiligingselementen of vangelementen aangebracht werden. Het arrest stelt aldus vast dat de bedoelde ingebrekestellingen betrekking hadden op inbreuken op dezelfde veiligheidsvoorschriften als die waaraan het de verweerster 2 schuldig verklaart.

9. Uit de vaststelling dat uit de voorgaande ingebrekestellingen niet blijkt dat de werknemers van de verweerster 2 zoals hier moesten werken op een dak van breekbaar materiaal, wat specifieke veiligheidsmaatregelen vereiste, konden de appelrechters niet wettig afleiden dat er geen sprake was van een volharding door de verweerster 2 van de voordien vastgestelde inbreuken. Door op die grond te oordelen dat de immuniteit van de werkgever niet is opgeheven, is de beslissing niet naar recht verantwoord.

Het middel is gegrond.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het uitspraak doet over de burgerlijke rechtsvorderingen van de eisers tegen de verweerster 2.

Verwerpt de cassatieberoepen voor het overige.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Veroordeelt de eisers tot de helft van de kosten en houdt de beslissing over de overige kosten aan en laat die over aan de verwijzingsrechter.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Brussel.

Bepaalt de kosten op 447,54 euro, waarvan 235,13 euro verschuldigd is.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, tweede kamer, samengesteld uit voorzitter Paul Maffei, als voorzitter, de raadsheren Filip Van Volsem, Antoine Lievens, Sidney Berneman en Ilse Couwenberg, en op de openbare rechtszitting van 31 januari 2017 uitgesproken door voorzitter Paul Maffei, in aanwezigheid van advocaat-generaal Ria Mortier, met bijstand van afgevaardigd griffier Véronique Kosynsky.

V. Kosynsky

I. Couwenberg

S. Berneman

A. Lievens

F. Van Volsem

P. Maffei

31 JANUARI 2017

P.16.0381.N/7

31 JANUARI 2017

P.16.0381.N/8

Verzoekschrift

NIET VERBETERDE KOPIE